

MAGYARÁG

Feladó szerkesztő:

Zágoni Dezső

Független politikai napilap, megjelenik minden nap
Szerkeszt. órák: reggel 8-3 Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Oradea, (Nagyvárad) Piata Mihai Viteazul 4. Telefon: 380

Ara 1 lej

III. évfolyam 13 sz.

Hétfő

1934 Január 15.

11

Elült a Stavisky-ügy által telkavart vihar

Bizalmat szavaztak a Chautemps-kormányoknak

Gyilkossággal vádolták mag a Kamarában a kormányt. -- A miniszterelnök kiállotta a támadások pergőtüzét és végül is nagy szavazattöbbséggel győzött s így a kormány a helyén marad

Véres verekedések Párisban

Herriot Tardieut vádolta meg azzal, hogy Staviskytól pénzt kaptak

Páris január 13

A francia képviselőház ma folytatta a Stavisky ügy vitáját. A tegnapi esti tüntetéseknek ma már nyoma sem látszott a parlament környékén. ahol minden nyugodt és csendes. Az ülést délelőtt fél tíz órakor nyitotta meg Pathé elnök összesen 42 képviselő jelenlétében és ma már a karzatok is teljesen üresen állottak. Az első interpelláló Rocknould radikális szocialista volt, aki felhívta a kormány figyelmét arra, hogy Franciaországban valóságos hemzsegek a külföldi szélhámosok. Kifogásolta, hogy az ügyvéd-képviselők elvállalják olyanok megbízatását, akikről a Kamarában súlyosan elítélő nyilatkozatokat tesznek. Hibáztatta azt is, hogy a rendőrség nem igyekezik kézrekeríteni Staviskyt és azt a kérdést intézte a kormányhoz, vajon kiknek állott érdekében az, hogy ne vallhasson?

Ramek kommunista képviselő volt a következő felszólaló aki kijelentette, hogy Stavisky megvásárolta a francia sajtó egy részét. Ez a sajtó amúgy sem független és üzleti érdekek szolgálatában áll. Ezután két független szocialista szólalt fel. Sajnálatosnak mondták, hogy a parlament egyes tagjainak romlottsága az egész francia politika élet hitelét tönkreteszi.

A francia politikát nem a parlamentben hanem egyes előkelő szalonokban intézik és Staviskyt ezeken a helyeken nagy rokonszenvvel fogadták.

A tegnapi tüntetések megrendezettek voltak, állapította meg az egyik szónok, de ma már a francia nép is nyugtansággal nézi az eseményeket.

Agyontiportak egy riportert.

A tegnapi esti párisi uccai tüntetések alkalmával szerencsétlenül járt egy francia újságíró, aki hivatásának esett áldozatul. A hírlapíró épp jegyzeteket készített, amikor az egymással harcban álló tömeg elérte az újságíró.

A tömeg elkapta és magával ragadta a riportert akit a szó szoros értelmében agyontapostak.

Tissier, a megbukott bayonnei bank tartóztatásban levő igazgatója ügyvédje ut-

ján levelet juttatott el a vizsgálóbíróhoz, amelyben kéri, hogy kérdezzék meg Aymar-tól, a Liberté letartóztatásban lévő volt fő-szerkesztőjétől, tud-e arról, hogy

Stavisky 15 millió frankot adott a radikális pártnak propaganda célokra?

Herriot ebben az ügyben kijelentette

hogy ez az álitás egyszerűen hazugság. A brüsszeli lapok újabb jelentései szerint Stavisky Belgium területén is megpróbált manipulálni és hosszú hónapokkal ezelőtt másfél millió frank értékben sikerült is neki követvényeket elhelyezni. Amikor a sajtóban leplezték, már megszökött Belgiumból.

Gyilkossággal vádolják a parlamenti rendőrséget

A késő éjjeli órákban jelentik, hogy Ybarnegaray képviselő a Stavisky botrány ügyében elmondott interpellációját folyamán kijelentette hogy Sasa Stavisky meghalt és most azt akarják elhárítani az emberekkel, hogy öngyilkos lett. Staviskyt meggyilkolták és a meggyilkolt barátjának, Voisnar kijelentései valósággal biznnek a rendőrszagtól. A képviselő kijelentéseire a Kamarában hatalmas izgalom lett ura és Chautemps miniszterelnök felugrott helyéről és tiltakozott a gyanúsítás ellen.

Elképzelhető — mondotta a miniszterelnök, — hogy az öngyilkosság nyomán a közönség körében komoly kétségek merültek fel. Azóta azonban a kormány vizsgálót vezetett le és megállapította hogy az öngyilkosság ténye kétségtelen.

A Stavisky-ügy a rothadt lelkiismeret botránya

A déli szünet után Ybarnegaray folytatta interpellációját és kérdést tett fel Bonnet pénzügyminiszternek:

Igaz-e hogy személyesen ismerte Staviskyt?

A pénzügyminiszter nyomban válaszolt. Kijelentette, hogy lehetségesnek tartja, hogy Stresában találkozott vele, személyesen azonban nem ismerte. Leszögi, hogy

a magyar optánkötvényekkel megkésérelt üzelmek éppen az ő közbelépésére sikerült megakadályozni.

A képviselő beszéde során erős támadást intézett a felelős tényezők ellen.

— A Stavisky-ügy — jelentette ki, — a rothadt lelkiismeret botránya. Nem félek

attól, hogy a népharag a botrány nyomán kitör és elsodorja azokat, akik részt vettek az üzelmekben és támogatták azokat? Nem érzik, hogy a botrány hatása a francia diplomáciai tárgyalásokat is érintheti? Nem gondolnak arra, hogy bizonyos külföldi államokkal hasonlítanak össze bennünket? Chautemps miniszterelnök tegnap beszédében a diktatúráról beszélt. Elkövetkezhet az idő, amikor a nép követelni fogja tőlünk, térjünk vissza az igazság és rend útjára.

Végül követelte a képviselő hogy 44 tagu, képviselőkből álló parlamenti vizsgálóbizottságot delegáljanak az ügy kivizsgálására.

Győző Chautemps

Páris, január 13.

A Stavisky ügy tárgyalását tegnap a késő órákban befejezte a francia Kamara. Két határozati javaslat került a plénum elé. Az egyiket a jobboldali Ibarzo tette, amely a Kamara 360—229 szavazattal elvetett. A másik javaslattevő Herriot volt. Javaslatának azon részét, amely a kormányok kötelezettségévé teszi, hogy a köztársaság rendjét és a közeleti tisztességet megvédeni köteles, — közfellemeléssel elfogadták. Javaslatának második részénél, amelyben a kormányt vádolta a Stavisky-ügy miatt, Chautemps felvetette a bizalmi kérdést. A Kamara szavazott és 376—205 szavazattal ellenében bizalmat szavazott a Chautemps-kormányoknak.

(Első oldali cikkünk folytatása)

Herriot megvádolta Tardieut

Herriot a francia radikális szocialista párt elnöke szólt fel és kijelentette, hogy a múltban is megtörtént, hogy a bankok bajba jutottak és az állam szanálta a bajba jutott bankokat anélkül, hogy képviselői vizsgálatot kértek volna. Ezzel a Tardieu-kormány alatt történt banksegélyezésekre célzott. Tardieu nyomban megkérdezte, vajon a Steg-re gondolt-e mire Herriot nyomban azt válaszolta:

— A Banque National de Credit-re gondolkodom, amely még ma is tartozik két milliárd frankkal az államnak.

Bonnet pénzügyminiszter nyomban közölte, hogy a Herriot által megnevezett bank tényleg tartozik két milliárddal az államnak, azonban remény van arra, hogy tartozásából még ebben az évben 150 milliót fizet ki.

Chestura Politiei Oradea

Hirdetmény.

1932. és 1933. évbelinek jelentkezzenek saját ezredeikhez.

CHESTOR

Seful Bir. Militar:

Időjárás

Nyugat felől lassan terjeszkedő enyhülés hófúvások, havazások, később eső. A hegyeken élénk nyugati vagy délnyugati szél.

RADIOMŰSOR

VASARNAP

Bucuresti: 10.30: Előadás, 10.45: Egyházi zene, 11: Szimfonikus lemezek. 12: Gramofon 13: Hírek 13.15: Gramofon 16: előadás 17: Visoiu jazz 18: Hírek 18 és 19: Jazz 19: Előadás 19.20: Gramofon 19 és 45: Előadás 20: Athanasiu János énekes dal-estje 20.20: Hangverseny 21.15: Rádiózene kar. 21.45: Hírek, 22: Alhabarry jazz

Budapest: 9 és 15: Hírek 10—11: Egyházi ének és szentbeszéd 11.15: Evangélikus istentisztelet 12.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés és vizállásjelentés 12.30: Gróf Zichy Géza emléghangverseny 14: Gramofon 15: Urbányi Jenő dr. egyetemi tanársegéd előadása. 15.45: Schwartz János, Ifj. Schwartz János és Schwartz Oszkár különleges hangszereken játszanak. 16.30: Petőfitől: Bolond Istók Elmondja Kiss Ferenc. 17: Acélhang dalárda 17.50: Földi Mihály előadása 18.25: Bertha István szalonzenekara. 19.45: Sport és ügetőverseny eredmény 20: Helyszíni közvetítés a Kamara színházból, "Mákvirág"

HÉTFŐ

Budapest: 6.45: torna utána gramofon 9.45: Hírek, 10: Felolvasás. Közben: gramofongramofon, 12.05: Gramofon 12.30: Hírek 13.15: Időjelzés időjárás és vizállásjelentés 13.30: Az 1. honvédgyalogezred zenekara. 14.40: Hírek 15 és 30: Diákfélóra 16: A. Zs. szonyok tanácsadója 16.45: Hírek 17: Pogány Béla történelmi előadása. 17.30: Szalonzene. 18.30: Német nyelvtan 19: Magyar nóták László Imre és Rácz Béla cigányzenekarával 20: Előadás 20.30: Vonós-egyenes, 21.30: Hírek 21.50: Bartók Béla előadása gramofon és zongora számokkal a magyar népzeneről 22.40: Aradi Farkas Sándor és cigányzenekara.

Jelentkezett a gramofon nyerője

Tegnap örömteljes levelet hozott a posta címünkre. Ruzs Teréz varrónő, lapunk olvasója írja Targu-Secuescből. (Kézdivásárhely) Őt érte a szerencse, hogy az újévi tombolánál megnyerte a gramofont. Levele a következő:

Tekintetes Szerkesztőség, Itten küldöm a szerencsés tombolajegyemet, amellyel megnyertem a főnyereményt, a gramofont. Fogadják hálás köszönetemet érte. Biztosítom önöket, hogy ezzel több olvasó közönség fog csatlakozni az Erdélyi Magyarsághoz. Várják nagyon már a nyeremény-tárgyat, vagyis a gramofont megtekintés végett. Kérem az urakat, hogy olyan szép dolgot küldjenek, amellyel mindenki meg legyen elégedve és

továbbra is megmaradunk bizalmukban. Tisztelettel: Ruzs Teréz varrónő 112. Secuesc (Kézdivásárhely)

— A szép nyereményt ma elküldtük a nyerő címére. Egyebként még a következő nyerők jelentkeztek:

8255. Ruzs Teréz Targu Secuesc gramofon.

1921 Dengel J. Oradea Lipót-u. 4 két kg. cukor

24595 Varga Lajos Fogaras 2 kg. cukor 15239. Téglás András Sft. Gheorghe, 1 kg. rizs

899 Özy. Fehérné, Oradea Str. Pitagora 18 szám 3 kg. rizs

14536. Kovács Gyula, Zalau 3 kg. rizs

Borzalmas vasúti szerencsétlenség Staingrad közelében

Két vonat összeütközött, 300 ember meghalt

A lapok jelentése szerint az oroszországi Staingrad állomás közelében borzalmas vasúti szerencsétlenség történt. Egy teher és egy személyvonat összeütközött. Mindkét vonat lezuhant a töltésről és körülbelül háromszáz utas meghalt. A szovjet lapok eddig még nem erősítették meg a hírrel ért. sültséget.

Varsó, január 13.

Az őszülés nem szegény,

de eredeti hajszinét visszanyerheti a FLOREAL hajregenerátor használatával. Nem festőszer! Régi bevált hajviz! 1 üveg ára 60 Lei.

Romániában kapható Drogueria „Centrala” Oradea, Telefon 6-56.

Haza kell menniök Magyarországból a szökött náciknak

Maternát kiutasították s így Berlinbe megy

Budapest jan 13

Az osztrák horogkeresztes menekültek lassanként ismét visszaszívárognak Ausztriába. A Sopronba menekült vezérek már tegnap este elhagyták Magyarország területét. A pinkamindszentiek közül is csak 35 menekült van már Magyarország területén, ezek is kénytelenek lesznek visszamenni

Ausztriába. A menekültek hangulata igen rossz, mert tudják, hogy a kormány a Wölkersdorfi munkatáborba helyezi őket. Materni Ernő, aki a menekülteket vezette, felszólítást kapott a miniszteriumtól, hogy 24 órán belül hagyja el az országot. Materni mérnök már el is utazott Németországba

Letartóztattak a Szilágy-ságban három vasutast

Borozgatás közben meg akarták tréfálni az egyik szolgálatban levő rendőrt

Simleul-Silvaniei jan 13.

Az elmúlt éjjel három vasutas: Lescau N, Chereches P és Bogdan N vasutasok egy kocsmában borozgattak, ahonnan zárór után nem a legjózanabb állapotban indultak hazafelé. Utközben a három jókedvű fiatalember, meg akarván tréfálni az egyik szolgálatos rendőrt, a vaspárdát s ennek tagjait kezdte éltetni. A vaspárdával kapcsolatban több hangos kijelentést tettek a rendőr mellett elhaladva aki a vasutasokat a rendőrség hírderte. Másnap kihallgatták a vaspárdával rokonszenvező vasutasokat de a jegyzőkönyv felvétele után nem bocsá-

tották szabadon őket, hanem mindhármukat bezárították a zalau ügyészségre, ahol a vizsgálat befejezéséig az ügyészség fogházában maradnak.

Öngyilkos lett Budapesten egy 16 éves szerelmes fiu

Budapest, január 13

A Gellért hegyen egyik féltűző helyen öngyilkos lett Wild Richard 16 éves tanuló. A fiu revolverrel ölte meg magát. Tettenéi oka szerelmi bánat.

„Feltámadt” egy tetszhalott asszony

aki sem írni, sem olvasni nem tudott és most emlékezetből ír részleteket a bibliából

Cernauti, január 13

Egész Északbukovínát izgalomban tartja az a különös és szinte hihetetlennek hangzó eset, ami a Vascauti városközelében levő Vilauea községben történt. Bármennyire is valószínűtlennek hangzik azonban, a tények teljesen igazolják a különös eseményt. Egy fiatal asszony letargikus álomba merült, amelyből teljesen lehetetlen volt felébreszteni ugyanarra, hogy a család joggal hihette, hogy az asszony meghalt. Eppen ezért annak rendje és módja szerint megtették az előkészületeket a temetésre amikor legnagyobb meglepetésükre az asszony — feltámadt.

Eddig még rendjén van a dolog. Az ilyen esetek aránylag elég gyakoriak, hogy egy tetszhalott napokon át fekszik teljes érzéketlenségben és egyszerre csak minden átmenet nélkül feléled és életműködése újból megindul. De a dolog érdekssége az, hogy a „feltámadt” asszony olyan dolgokat visz véghez, amelyek messze túlhaladják a tetszhalott „feltámadásának” csodáit és amelyek folytán Vilauea községbe valószínűs népvándorlás indult meg a szomszédos falvakból, sőt Cernautiból is, ahonnan orvosok mennek ki a kis faluba, hogy a különös esetet tanulmányozzák és annak elfogadható magyarázatát megtalálják.

Hogy történt a csoda?

Az érdekes eset a Cernauti hatóságok érdeklődését is felkeltette és a megindított vizsgálat a következőket alapította meg:

Vilauea községben lakik Vasile Cosoris földműves, aki néhány évvel ezelőtt megnősült. Felesége igen egyszerű asszony volt aki sem írni, sem olvasni nem tudott. Ezenkívül igen hallgatólag természetű is volt és bár férjével jó viszonyban élt, néha napokig egyetlen szót sem szólt hozzá.

A házaspár egész a múlt évig gyermektelen volt. Azonban tavaly decemberben fiuk született. A szülés nagyon könnyű és normális lefolyású volt, de néhány héttel utána pár nappal ezelőtt, az asszony szokatanul és fájdalomról panaszkodott. A férj nem hívott orvost és így az asszony állapota egyre rosszabbodott, sőt a falusi öregasszonyok ki is mondták, hogy meg fog halni. És valóban pár napra rá a szerencsétlen asszony elvesztette öntudatát és letargikus álomba merült, amely teljesen a halálhoz volt hasonló.

A rokonok meg voltak győződve arról, hogy Joana Cosoris meghalt. Ezt annyira biztosra vették, hogy a „halál” előtt a fau papja még is gyóntatta az asszonyt és feladta neki az utolsó kenetet. Az asszony szíve nem vert többé, teste teljesen kihűlt és merevvé vált. A család minden előkészületet megtett a temetésre. Másnap reggel szegényesen felvatalozták és halotti ruhába öltöztették amikor az asszony

hirtelen felébredt. Az öltöztető rokon a rémülettől elájult.

Ujabb csodák

Az igazi érdekssége azonban csak most kezdődött az esetnek. Az azelőtt szóvalán, s hallgatólag asszony tolyton beszél. És

nem egyszerű dolgokat, amelyeket egyszerű esze felfoghat, hanem fantasztikus gondolatokat ad elő, amelyek nemcsak a falusi lakosságot, de az orvosokat is meglepettették.

Az asszony szavai főleg vallási dolgokra vonatkoznak. Valóságos prédikációkat tart az egybegyűlteknek, akik szájatva hallgatják a csodálatosnál csodálatosabb dolgokat. Azt mondja többek között, hogy

valóban halott volt de ismét a földre küldték, hogy prédikációkat tartson és jó utra térítse a gonoszokat.

Ezenkívül igen érdekes tanácsokat ad az arra rászorulóknak és a hozzá forduló betegeket is tanácsokkal, receptekkel látja el.

Ír és olvas az analfabéta asszony

Ami azonban a leghihetlenebb, hogy az asszony, aki „első életében” sem írni, se olvasni nem tudott, most

írni és olvasni is tud.

Olyankor, amikor nem beszél állandóan ír de kizárólag biblia és evangéliumi részleteket. Ezeket a részleteket azonban

nem másolja, hanem emlékezetből ír le mind.

Számos pap is eljött a csoda hírére, akik megállapították, hogy a leírt szövegek valóban bibliai részletek, melyek bámulatos pontossággal egyeznek az eredeti szöveggel. Egyik másik leírt részlet annyira kis jelentőségű, hogy maguk a papok se emlékeztek vissza rájuk.

Schaeffler dr. Banila kerület főorvosa, gondos vizsgálat alá vetette az asszonyt és megállapította, hogy

Joana Cosoris egy abnormális idegállapotba jutott és voltaképpen most is letargiában van.

A többi orvosok véleménye meglehetősen megoszlik. Magyarázatot nem igen találnak az esetre. A bizonyos csak az, hogy a „feltámadt” asszony olyan változáson ment át, amilyenre eddig példa nem igen volt.

Elkészült Ausztria új alkotmánya

Parlament helyett négy szaktanács irányítja ezután a köztársaság életét

Bécs január 13

Az osztrák sajtó részletesen foglalkozik az új osztrák alkotmányreform tervezetével amelyet Ender dr. miniszter már elkészített és a minisztertanács elé terjesztett. Az alkotmánytervezet a törvényhozás munkáját az eddigi nemzeti tanács és szövetségi tanács helyett a jövőben a következő négy intézményre bizza: 1. Az államtanács 2. A tartományi tanács 3. A kulturális Kamara és 4. A gazdasági Kamara.

Egy millió gyermek maradt iskola nélkül

A statisztika szerint tízezer új elemi iskolára lenne szükség

Bucuresti január 13

A közoktatásügyi miniszteriumban most készült el az idei tanulmányi statisztika. A statisztika szomorú eredménye, hogy az országban egymillió gyermek maradt iskola nélkül s ezért a miniszterium szerint 10 ezer új elemi iskolára volna szükség.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter most elhatározta hogy újabb iskolaépítési kampányt indít. Felhívást intéz a városokhoz, megyékhez és községekhez hogy ajánlják az iskolaépítéshez támogatást s önkéntes megajánlásokra fogja felszólítani a lakosságot is.

Vajon a nyáron is ilyen olcsó lesz?

1 lucat fürdőruha -- 14 csehszlovák korona

Itt a japán dömping-ing

Prága, január 13.

A japán dumping közelebb van és fenyegetőbb mint valaha. Nemcsak Belgiumból érkeznek nyugtalanító hírek, hanem Zágrábból is viharos nyugtalanságot jelentenek a példátlanul alacsony árakon forgalombakerülő japán áruk miatt. A japán dumpingáruk között egyre fontosabb szerepet játszanak a textilcikkok.

Most csehszlovák textilcikkokban nagy az izgalom, mert hihetetlen olcsó japán ajánlatokról érkeznek hírek. Megindult a japán ingdumping és mint a csehszlovák lapok jelentik, a japán dumping varrási költsége 8 —13 csehszlovák teszt ki tucatonként, míg Csehszlovákiában 2—3 ing varrási költsége teszt ki ennyit. Oxford-ingeiket franco elvámolva tucatonként 84 csehszlovák koronáért, 22 cm-es zip-zárral és gallerral ellátott kakhiinget pedig 112 csehszlovák koronáért ajánlanak a japánok. A japán fürdőruha tucatonként 14 csehszlovák koronáért.

latokról érkeznek hírek. Megindult a japán ingdumping és mint a csehszlovák lapok jelentik, a japán dumping varrási költsége 8 —13 csehszlovák teszt ki tucatonként, míg Csehszlovákiában 2—3 ing varrási költsége teszt ki ennyit. Oxford-ingeiket franco elvámolva tucatonként 84 csehszlovák koronáért, 22 cm-es zip-zárral és gallerral ellátott kakhiinget pedig 112 csehszlovák koronáért ajánlanak a japánok. A japán fürdőruha tucatonként 14 csehszlovák koronáért.

— Mon dieu! Maga gyilkos. Segítség! Kennedy élénken megrázta a fejét és veséig ható pillantásokkal méregette a leányt — hogy lássa: nem színeli-e a rémületet.

— Meggyilkolták, igen — mondta — de nem én. Én detektív felügyelő vagyok a Scotland Yardról. De kicsoda ön és hogy került ide?

— La pauvre!... La pauvre! Oh madame, madame! — jajveszékelt a leány franciaul és bizonytalan lépésekkel, meg-megtántorodva indult a divány felé.

A detektív azonban elébe állt és gyöngéden karonfogta.

— Nem oda gyermekem — mondta és átvezette a másik szobába.

Görcsös zokogás rázta a fiatal leánynak egész testét és a könnyek elárasztották az arcát. Gépiesen ment a felügyelővel a szobába és erőltetve roskadt a karosszékre.

— Mondja meg kérem, kicsoda ön? — kérdezte töle szeliden.

— Én a madame francia szobaleánya vagyok — felelte a leány lört angol nyelven — De ki ön. Detektív talán? És ki vitte véghez ezt a szörnyűséget, monsieur?

— Képpen ezt akarom meg tudni én is! — jelentette ki Kennedy. — Így sejttem, hogy ön a szobaleánya Gloriának, igaz?

— Az vagyok — felelte a leány, még mindig zokogva.

— A neve?

— Jeanne, Jeanne Dubecque.

— Mióta szolgálja asszonyát?

— Körülbelül másfél év óta.

— Nos, mondja meg hát: mikor látta utoljára asszonyát?!

— Ma délután, nem sokkal ezelőtt.

— Meg tudná mondani egész pontosan az időt?

— Hogyne, három óra előtt 5 perccel.

— Honnan tudja ilyen pontosan, hogy annyi volt? — csapott le rá a főfelügyelő hirtelen támadt gyanúval.

— Mert a vendégek már elmentek és madame azt mondta, hogy menjek bevásárolni, de siessek. Én hát megnéztem az órát.

— Szóval bevásárolni ment? — És hol, merre járt?

— A drogériában — felelte a leány durcásan, mert bántotta a faggatás — szappant, rizsport és kölni vizet vettem.

— Ne vágjon kérem arcokat! — szólt rá a főfelügyelő szigorúan. — Én gyilkossági ügyben nyomozok és feleleteket kell kapnom minden kérdésemre... ha csak nem akarja, hogy bevesssem a rendőrségre.

A leány szemmel láthatóan megszepepent és alázatos lett.

— Most pedig mondja meg: hogyan jött be a lakásba — faggatta a főfelügyelő.

— Az ajtó előtt rendőr áll, akiknek parancsa van, hogy senkit be ne bocsásson.

— Az én szobám szintén a folyosóra nyílik — magyarázta a leány — a szobámból tapéta ajtó vezet az öltözőbe és így kerültem a hálószobába.

A detektív fölkel, visszament a hálószobába, onnan átment az öltözőbe, megtalálta az ügyesen elrejtett tapéta ajtót, mely a szobaleány szobájába nyílt. Ennek az asztalán pedig ott volt a kis csomag, amit Jeanne a drogériából hozott. A leány tehát — nem hazudott.

— Az előbb azt mondta — szólt a detektív, mikor ismét visszatért a szobába — hogy amikor maga bevásárolni indult, — a vendégek már mind elmentek, igaz?

— Nem mind! — rázta a fejét Jeanne élénken: — egy még itt maradt akkor!

— Ah?! — és ki volt az? — érdeklődött Kennedy, eltűnkölve lázas izgalmát: hiszen oly sok függött a választól! — Ki volt ez kérem?

[Folyt. köv.]

Csak harmadik lett Bécsben Fritzi Burger

Bécs, január 13.

A bécsi korcsolyázóegylet jégpályáján tegnap fejezték be az osztrák műkorcsolyázó bajnokságokat, mely a hölgyversenyben nagy meglepetéssel végződött. A favorit Fritzi Burger ugyanis csak harmadik lett. Részletes eredmények a következők: Ausztria 1934-ik évi férfi bajnoka Karl Schä-

fer 322,74 ponttal, 2: Erdős 292,13 ponttal, 3: Linhardt. Ausztria 1934-ik évi hölgybajnoka Lotte Lansbeck 258 ponttal, 2: G. Lainer 245 ponttal, 3: Fritzi Burger.

A párosbajnokságot nagy fölényvel Papetz-Zwack pár nyerte meg 16,74 ponttal.

Február 11-én Bucuresztiben rendezik meg a férfi műkorcsolya bajnokságot

Cluj, január 13.

Az idei korcsolyázószezon minden addiginél nívósabbnak ígérkezik. A korcsolyázó sportban országsszerte öröndetes fejlődés érdeklődés jeleit észlelhetjük és ez biztosíték arra, hogy korcsolyázósporkunk is vegre nem egygyesek, hanem a tömegek egészséges tevékeniséget üdítő sportja lesz.

Korcsolyázósportunka legkiemelkedőbb eseményei mindenkor az országos bajnokságok voltak. A bajnoki címek elnyeréséért ma már nemcsak Cluj, hanem az országnak úgy szólván minden nagyobb városa egyforma eséllyel küzd. Különösen a bucuresi műjégpálya létesítése óta nagy lendületet vett a régi korcsolyázósporkunk, úgy hogy ez évben erdélyi versenyzőink már keményen és komolyan felkészülve kell induljanak az országos bajnokságokon, — melyek színvonalában ényeges változások történtek.

A férfi műkorcsolyázó bajnokságot a kolozsvári szövetség Cernautinak adta, a bucuresi sportkörök azonban lelépték a cernautiakat és így a férfi bajnokságokat február

11-én a bucuresi műjégpályán rendezik meg. Az országos női egyes és páros bajnokság szintére is megváltozott. Ezeket a bajnoki versenyeket ugyanis Targu Mures helyett február 4-én Clujon rendezik meg a Universitatea nemzeti férfi és női műkorcsolyázók keretében.

Ugyancsak február 4-én rendezik meg a cluji kerületi gyorskorcsolyázó bajnokságokat is, míg a kerületi műbajnokságokat január 28-án kerülnek lebonyolításra a sétányi jégpályán. Ezzel kapcsolatban tartja meg a csehszlovák-román gyorskorcsolyázó revánsmérkőzést is. Az első tátrai nemzetközi mérkőzésen a román csapat miniatűr vereséget szenvedett a csehtől, akik hó 28-án adnak revánsot jó formában levő versenyzőinknek.

Horosz Ééla, a cluji kerület sokszoros bajnoka és Románia országos műkorcsolyázó bajnoka e hó 20-án részt vesz az Innsbruckban rendezendő nemzetközi junior műversenyen, reméljük a legtejesebb sikerrel.

BOX

Axiot után Toma Aurél is győzött Párisban, Toma Aurél román boxbajnok Párisban Sanchez francia boxolóval mérkőzött és pontozásos győzelmet aratott.

FUTBALL

A Román Kupa harmadik menete. A napokban kerül sor a Román Kupa harmadik menetének sorsolására. Ebben a menetben már részt vesznek a nemzeti bajnokságon játszó csapatok is kivétel nélkül.

Amsel, a Ferencváros kapusa még karácsony előtt súlyos bébetegéggel került a szanatóriumba de rövid kezelés után, mint gyógyultat hazabocsájtották. A napokban a betegség azonban újból ágyba döntötte a többszörös válogatott játékost. Állapota aggodalomkeltő.

JEGHOKKI

Amerika—Anglia 2:0. Jégkorongmeccs amelyet amerikaiak biztosan nyertek. A meccs Londonban került lebonyolításra óriási érdeklődés mellett.

Románia csapata is részt vesz a cseh sibajnokságokon, melyeket nagy nemzetközi verseny keretében rendeznek meg Besztercebányán.

Queens Club London—Páris válogatott 2:1 (1:0 0:0 1:1) A hazatérő Spengler-cup győztes angol jégkorongcsapat szép játékkal győzött Párisban.

FTC—HC Salzburg (4:1 1:0 1:0) A budapesti jégkorongcsapat Németországban folytatja túráját.

BKE Bucuresztiben január 20-án és 21-én

játszik Szereplését nagy várakozás előzi meg BBTE—Slovan 1:0. BBTE jégkorongcsapatának mérkőzése Moravská Ostravában.

BBTE—SSK Vitkovice 2:0 (1:0 0:0 1:0) A budapesti jégkorongcsapat második moravská-ostrai mérkőzésére is sikert hozott.

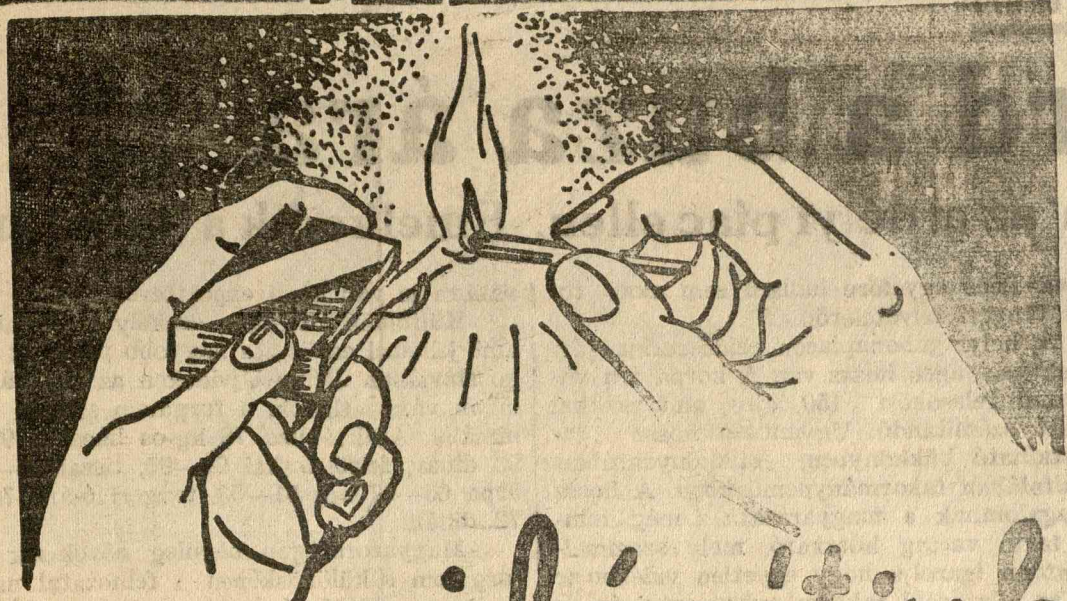
TENNISZ

Az öreg Tilden ismét hallat magáról. Tilden "sajnálja", hogy Vines profi lett Tilden nyilatkozott az amerikai Davis Cup csapat esélyéről. Szerinte a csapat tagjai Francie Parker Gene Mako (a 18 éves amerikai magyar fiú) és Sidney Wood lehetnek. Nagy — talán pótolhatatlan — kar Vines áttérése a profi pályára. Sajnálom, hogy Vines közöttünk van. Sajnálom is. Amerika amatőr tenniszsportja nem is tudja mit veszített ebben a 22 éves játékosban.

Hatalmas sportstadion építését tervezi Tilden, aki szép vagyont tenniszezett össze magának. A Newyork mellett Long Islandon épülne 20 ezer néző befogadó képességgel. tennisz, box, birkózó arena lenne és szabadtéri színpadot is akar hozzá építeni a népszerű Big Bill. A profi tenniszvilág bajnoksággal avatná fel — igazi amerikai gyorsasággal — már május végén.

Kérje mindenütt a **GOLF** borotva-pengőt!

(az acélipar legelőkeltebb alkotója) és öröme lesz a borotválkozásban. Véndékviselet: Friedman Armin, Oradea, Promenad Eminescu 14.

megvilágítjuk

az egyedüli

helyes utat:

A megelégedett vevők ezrei igazolják, hogy
hatóságilag engedélyezett

végeladásunkon

mindenkinek okvetlen

vásárolni kell,

mert kiárusítási árainkkal senki sem versenyezhet:

1 méter ingzelir	— — — — —	10 lei
1 méter mosolt vászon	— — — — —	12 lei
1 méter teniszflanell	— — — — —	13 ei
1 méter divat ruhaszövet	— — — — —	22 lei
1 méter színes fehérnemű sifon	— — — — —	23 lei
1 méter piké barchet	— — — — —	24 ei
1 méter mintás flanel	— — — — —	25 ei
1 méter hibátlan crep de chine	— — — — —	62 ei
1 méter férfi szövet, 150 cm. szélesség	— — — — —	88 lei
1 drb klotz paplan vállával	— — — — —	250 lei

Kovács Testvérek

divatnagyáruháza

Oradea, Saspassage

Berendezés eladó!

Déva törvényszéke ítelt

Megszalasztották a tanítót -- tizennégy embert elítéltek

Deva, január 13.
Chenduleti Jeronim ribicorai tanító 1932 október 20-án kéthavi betegszabadságot kért és kapott. December 20-án azonban nem foglalta el állását hanem újabb szabadságot kért s ez alatt az idő alatt Cles Aurel helyettesítette. 1933 május 12-én a tanító találkozott Cles helyettes tanító apjával s kijelentette, hogy olyan egészséges, hogy a

"köszikán is el tud aludni", tehát másnap elfoglalja állását. A helyettes tanító azonban tiltakozott az átvétel ellen, kijelentve, hogy mivel ugyaszólván egész évben ő tanított, a vizsgák előtt nem adhatja ki a kezéből a tanulókat. Chenduleti másnap beállított az iskolába s megkezdte az iskola irattárának és aktáinak feltárolását. Amikor látták, hogy a dolog hova fejlődik, Cles

apja hazament s nemsokára 15 emberrel tért vissza. Akiknek fenyegető magatartása következtében Chenduleti néhány aktával a kezében futásnak eredt.

A legközelebbi erdő felé vette az útját, a feldühödött emberek azonban a nyomában voltak s az egyik az erdőszélén elérve a menekülőt, hatalmas ütést mért rá. A tanító az egész társaságot feljelentette a devai ügyészségen. Az ügyészség a kihallgatások után vádat is emelt. A főtárgyalás a napokban zajlott le a devai törvényszéken. A törvényszék bebizonyítva látta a tanító igazságát. Cles apját és még egy társát 6-6 havi és ezer-ezer lei pénzbüntetésre ítélte, a társaság többi tagját 4-4 óra és 500-500 lei pénzbüntetésre.

Egy vádlottat felmentettek, mivel nem bizonyosodott be, hogy részt vett volna a tanító megverésében.

Fejfájást és az idegfájdalmak minden nemét sikeresen szüntetjük meg az ismert és öbbször 6000 orvos által írásban is dicsért TOGAL-tablettákkal. De rheumás és csúszos bántalmaknál is nagyzeruen bevált a Togal. A Togal-nak nem volna szabad egy házban sem hiányoznia. Minden gyógyszer-tárban kapható.

Gyarapszik az arany Angliában

London, január 13.
Hivatalos statisztikai adatok szerint Angliában az elmúlt esztendőben 251 millió 646.389 font értékű aranyat vittek be. Ezzel szemben az aranykivitel 60 millió 311 ezer fontnyi volt. Közel 200 millió font értékű arany került be Angliába. Minden időnek egyik legnagyobb aranyvándorlása — állapítják meg az angol ujságok

Medutálta a vért

Lemondott a Harmadik Birodalom hóhéra

Berlin, január 13.
A harmadik birodalom hóhéra, Gropier, lemondott állásáról. A német ítéletvégrehajtó eddig 50 esetben vágta le bárdal a nála ítélték fejét. Legutóbb három munkást kellett kivégeznie és akkor úgy megundorodott a kivégzésektől, hogy ott hagyta hivatalát. Utódját már ki is nevezték Bolimann mészárossegéd személyében.

111 éves korában meghalt Románia legöregebb embere

Constanta, január 13.
A tegnapi nap folyamán reggel korán meghalt a városban Stavraca Gheorghe, aki Románia legöregebb embere volt. Stavraca 1823-ban született Mangalián, tehát 111 éves volt. Átélt a krími háborút, mint a francia csapatok szállítója és igen művelt embernek ismerték. Stavraca kilenc nyelven beszélt. Halála nagyszámu családot ejtett gyászba.

Bűnt követ el minden olyan egyén,

akinek bármilyen csontfájdalmak vannak ha nem rendeli meg a páratlanul biztos gyógyhatású Moor fürdőiszapot, mely házilag is kényelmesen és könnyen elkészíthető. Gyógyít: rheumát, köszvényt, izomszövet, farzsabát, csonttörést, vesebajt, gyomor és nőbetegségeket. A gyógyiszap postán is megrendelhető. A négy fürdésre elegendő hat kilódoboz ára nyomtatott használati utasítással 40 lej. — Megrendelhető: Ecsedy Károly fürdőtulajdonosnál a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel Cime Salard (Jud Bihor).

A gazdák tartózkodnak éppen ezért

Szilárd a buza ára

A bánáti malmok rohama az erdélyi piac ellen. Emelkedik a korpa ára

Timisoara, január 13

A belföldi gabonapiac fokozatosan javult a helyzet. Mint emlékeztetés, közvetlen karácsony előtt még erős kínálat volt a helyi piacon, amit szakértők részéről annak a körülménynek tulajdonítanak, hogy a gazdák jó része készpénz nélkül áll a képtelen leg-sürgősebb szükségletét fedezni. Az ünnepek alatt természetesen üzletlően volt a piac, míg az ünnepek után lassanként a kínálat kezdett alább hagyni. Meg kell jegyezni, hogy az elmúlt 24 órában már azzal kellett számítani, hogy a malmok 350—360 lejnél nem adnak majd többet a buzáért, amelynek az ára még nemrég 380—385. hetekkel ezelőtt pedig 400 lejre felült.

A gazdák nyilvánvalóan abban a reményben, hogy a buza árának tavasszal mégis csak emelkedni kell, amennyire csak lehet igyekeztek elejét venni annak a szükségségnek, hogy buzájukat el kelljen kótyavetyélni. Ezt annak ellenére is tették, hogy ma már állítólag sem a szövetségetek, sem a malmok nem javallják a buza árának további emelkedését. A gazdák tartózkodása folytán most megszilárdult a buza és ismét elérte a 370 lejes árnívót.

Az áremelkedés mindazonáltal nem kellett nagyobb visszatetszést a malmok körében, mert úgy halljuk, hogy a malmok ügynökei a lisztelhelyezés terén ma szerencsésebb kézzel működnek az erdélyi piacokon, mint rövid idővel ezelőtt. Kétségtelen, hogy a bánáti malmok az utóbbi napok folyamán már valószínűs hadjáratot vezettek az erdélyi piac ellen, hogy minden módon megkíséreljék lisztjeik elhelyezését és ezzel üz-mük fentartását továbbra is biztosítják.

Ezzel kapcsolatban meg kell állapítanunk még azt is, hogy a lisztelhelyezésnek könnyebbé válása révén a 30/70-es beosztású liszt 6 lejes mélypontjáról 6.10-re emelkedett.

Ami a tengerit illeti, jóllehet elég gyenge minőséggel kell számolni a Bánátságban is azonban mégis sikerült a további exportot egyelőre természetesen csak Csehszlovákia felé, ahová vagonáruehelyezés van, bizto-

sítani. Bécs egyelőre hallani sem akar román tengeri felvételéről.

A helyi gabonapiac ezidőszereint kor-pában valószínűs hossz van. A korpa ára váratlanul felszökött 150 lejre, ami zsákkal együtt számítandó. Ugyancsak hossz tapasztalható búkkönyben, búkkönydarában és általában takarmányneműekben. A hossz mozgalomnak a magyarázata a még mindig tartó vastag hótakaró, mely szemmel láthatóan igazolja, hogy egyetlen vidéken se tud az állat zöld takarmányhoz jutni és az állatok ellátásánál kizárólag száraz takarmányműről lehet szó.

Árpában inkább a regátból van üzlet. Magvakban különösképpen tökmagban to-

vábbra is van némi exporttevékenység.

Külföldön általában csekély a forgalom, ami jellemzi az összes nagyobb piacokat Jugoszláviában illetve Ujvidéken az árak általában változatlanok, a forgalom szintén minimális. Árak: buza 78 kg-os bácskai 92—93 dinár, fejsőbácskai 94—95, tiszai 95—96 árpa 65—67 zab 51—53, tengeri 6-árú 70—72 dinár.

Magyarországon némileg növekszik a forgalom s különösképpen a felhozatal nagy az egyes vidéki városokban. A buza ára 6 és 7 pengő között mozog a takarmányár-paé 5.50 pengő körül a tökmag ára 18—19 pengő napraforgómag 8 zab 5.50—6 morzsolt tengeri 4.50—5 pengő

A kereskedelmi szerződés alapján

Tizennyolcezer szarvasmarhát szállítai Románia Olaszországba

Bucuresti január 12

Most kerültek nyilvánosságra a napokban aláírt román—olasz kereskedelmi szerződés részletei. A kereskedelmi szerződés hatályát egy évben alapították meg, míg a fizetési egyezmény időtartama hat hónap, amelyet hallgatólagosan további hat hónapra meg lehet hosszabbítani. Az új kereskedelmi szerződés lényegében abban különbözik

az eddigtől, hogy Csehország a Romániából származó állatbevitel részére kontingenst állapít meg. Ez a beviteli kontingens ebben az évben 18 ezer darab szarvasmarhát tesz ki. Értesítésünk szerint az olasz kormány a közeljövőben felemeli az éjőállatok beviteli vámját és mintegy kártérítésként kedvezményeket biztosít a petroleum-termékek bevitelénél.

Erősen megcsappant az adóbevétel

Arverések Aradon

Arad január 13.

Néhány hét óta szünetelnek az árverések nemcsak Aradon hanem az egész országban mert a liberális kormány uvalomra jutása első napjaiban rendeletet adott ki amely szerint kényszer behajtást eszközölni büntetés terhe mellett tilos. A rendeletnek eredményeként az adóhivatalok jövedelmei is erősen megcsappantak és ezeknek fokoza-

sa érdekében az új pénzügyminiszter Slavescu ismét megengedte az árverések megtartását. Doktor Vazul igazgató az árverezésekkel kapcsolatban a következőket mondotta

— A tiltó rendelet ideje alatt a benaj-tás rendkívül vontatottan ment. A ma érkezett rendelkezést már a holnapi napon fogantatosítjuk és kerületenként husz-három árverést tartanak naponta.

Kicsiben -- becsületes

Felmentették a csalás vádja alól az ügyvédgyilkost

Timisoara, január 13

Schira Miklós józsefvárosi lakost, aki az elmúlt év őszén felvette Steiner Béla dr. timisoarai ügyvédet, a timisoarai törvényszék tegnap csalás miatt vonta felelősségre. A feljelentést Halmos Margit timisoarai tisztviselő tette, aki Amerikában élő anyjától nagyobb összeget kapott azzal a céllal, hogy szintén kimenjen Amerikába.

A tisztviselő nő édesapja kívánságára 1050 dollárt kölcsönzött Schirának, aki az összegről váltót adott. Amikor a váltó lejárt Schira, nem fizetett, mire beadták ellen-e a keresetet és foglalatást eszközölték. Az ügy azonban egyre bonyolódott, mert a szombolyai telekkönyv adatai szerint Schir-

a kölcsön felvétele előtt néhány nappal só-góra nevére iratta a házát. Schira ellen erre csalás miatt indult meg az eljárás, de a tegnapi napon a tárgyaláson bizonyítékokkal igazolta, hogy házát már 1924-ben eladta sógorának és csak annak a hanyagsága volt, hogy az átírás előbb meg nem történt. A törvényszék erre Schirát felmentette a csalás vádja alól.

UJSAGARUSOKAT jó keresettel felve-szünk Nagyvárad és több erdélyi város ré-zére az Erdélyi Magyarság és Nagyvárad Friss Ujság árusításához. Csakis megbízha-tó egyének jelentkezzenek a kiadóhivatalba.

APROHIRETLESEK

Róna fényképész

mütermében

Oradea, Str. Alexandru 4., művészi lev. lap

6 darab csak 70 lei.

NAPSZAMOS KONYVEK 1 hetes, 2 hetes beosztással készültek és kaphatók Pásztor Ede papíráruházában, Oradea.

LAKBÉRSZERZŐDÉSI blanketták kaphatók Pásztor-cégnél. Piata Mihai Viteazul 4

MAKULATURA újságpapír kicsinyben és nagyban kapható Pásztor Ede papíráruházában.

A legjobb egyedekből kiválasztott sötét legszebb színű 100 drb. "Rhode Island Red" és 200 drb. "fehér Amerikai Leghorn" baromfi, továbbá 15 drb. fajtisza "Bronz" pulyka, helyszűke miatt jutányosan eladó. Az egész állomány 6—8 hónapos és tovább tenyésztésre kiválóan alkalmas. Cím: Fajbaromfi-telep Oradea, Str. Francieze 12.

PÁSZTOR-NYOMDA, ORADEA